

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 21 (3569) 2019 OCTOBER – SPALIO 29 • LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS – LITHUANIAN BI-WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2

Tėviškės žiburiams - 70

“Tėviškės žiburiai nori stoti pilnutinio lietuviškumo sargybon, nori gaivinti pilnutinę lietuvišką dvasią, suformuotą amžių kely, nori gaivinti ir palaikyti visas lietuviškąsias tradicijas bei papročius, lietuviškąją kultūrą, skleisti lietuviškųjų laukų gaivinančiojo vėjelio dvelkimą, šviesti daugybe šviesų švieselių, žiburių žiburėlių, kurie spindi tėviškės pastogėje ir po žydriuojų jos dangumi”. Taip savo pirmajame vedamajame rašė pirmasis Tėviškės žiburių redaktorius dr. Adolfas Šapoka, 1949 gruodžio 24 d. palydėdamas Tėviškės žiburius į ilgą, septyniasdešimt metų trunkantį leidybos kelią. Redaktorius, šiame vedamajame pabrėždamas, kad “išėivių gyvenime deginančiai aktualių problemų daugiau negu gyvenime tautiečių, gyvenančių savame krašte savo tėvų žemėje. Išėiviai turi daug daugiau ir grynai praktiškųjų asmeniškųjų ir visuomeninių bei tautinių problemų”, siekė, kad lietuviškas laikraštis taptų ne tik bendruomenės gyvenimo atspindžiu, bet ir mokytoju, patarėju, kultūros ir lietuviybės, krikščioniškųjų vertybių nešėju.

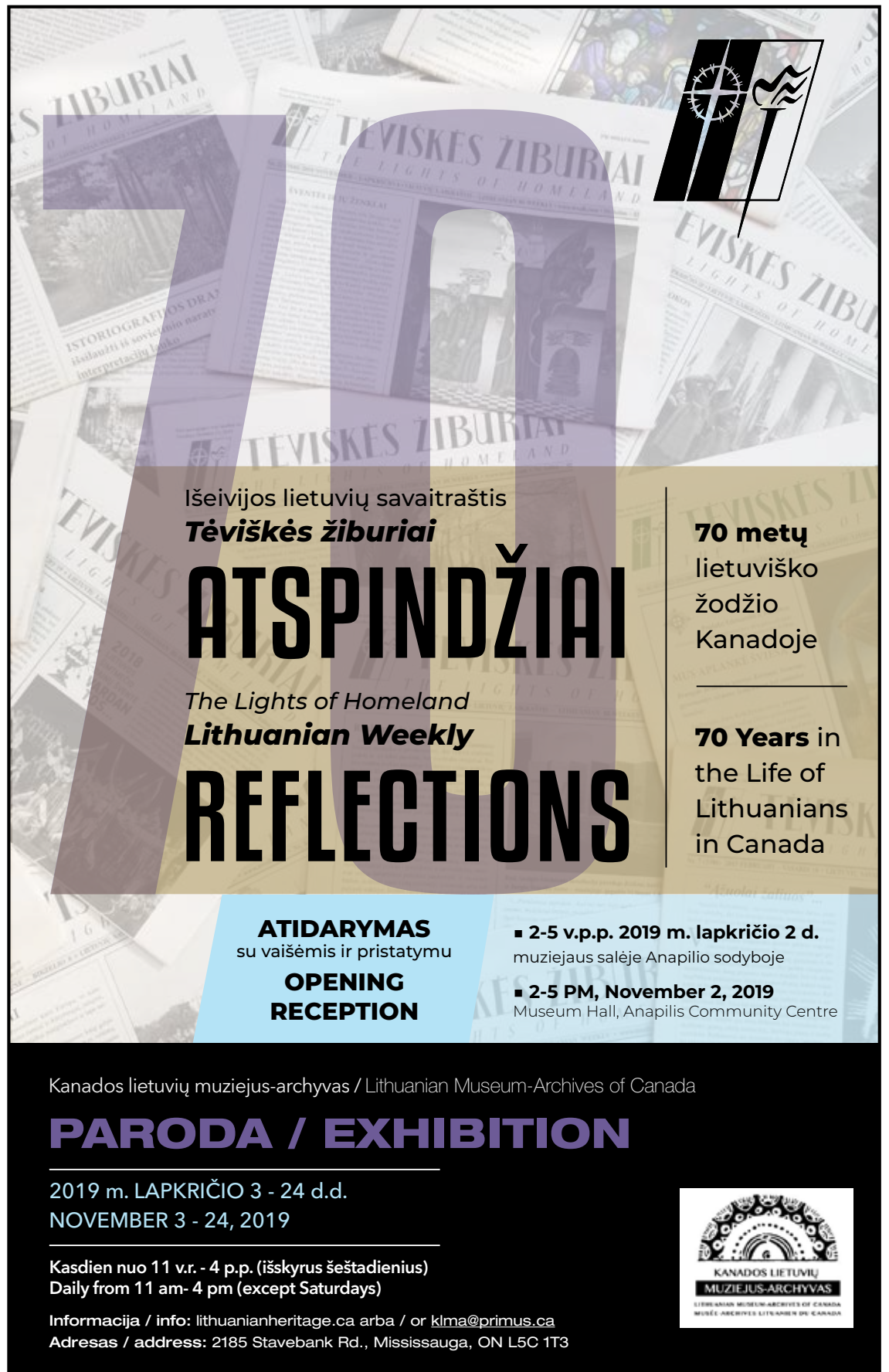
Taip apibrėžtą dr. A.Šapokos misiją tęsė ir stiprino kitas ilgametis Tėviškės žiburių redaktorius prel. P. Gaida: “<...> “Tėviškės žiburiams” gi rūpėjo ir teberūpi nepalikti dirvonuoti nė vieno lietuviško gyvenimo kampo. Jei kai kam rūpėjo krikščioniškas vertybes paneigti arba jų nekelti, tai “Tėviškės žiburiams” rūpėjo jas pabrėžti, kad jos neišnyktų iš mūsų gyvenimo. Jei kai kam rūpėjo kompromituoti mūsų tautines vertybes, netgi jas niekinti, “Tėviškės žiburiams” teko jas ginti”. (1954.XII.23.)

Tėviškės žiburiai per visus dešimtmečius nenuklydo nuo šių dviejų redaktorių nužymėtų leidybos principinių gairių, atrenkant informaciją ar bendradarbių siūlomas temas, suteikiant puslapiuose galimybę išsakyti savo mintis vienam ar kitam autoriui. Rūpinimasis Lietuvos ir lietuvių išėivijos reikalais, lituanistinis švietimas, kultūros ir tradicijų sklaida, lietuviškų papirijų reikalai, pagaliau paveldo išsaugojimas – tai temos, kurios buvo svarbios ir vietinei bendruomenei, ir platesniam išėivijos ratui. Todėl Tėviškės žiburiai keliavo ir už Kanados ribų, pasiekdami nutolusius išėivijos telkinius, palaikydami tarp tautiečių bendrumo ir artimumo jausmą, vienydami pastangas siekti Lietuvos nepriklausomybės, dalyvauti valstybės atkūrimo reikaluose. Leidybos dešimtmečiai šiek tiek pakeitė buvusio savaitraščio formą: sumažėjo savo fizine apimtimi ir periodiškumu – tapo dvisavaitiniu. Skaitytojams siūlomas ir šiuolaikinis Tėviškės žiburių variantas el. paštu – skaitmeninis, spalvotas, turintis ir savo palydovus: TŽ tinklalapį tevzib.com ir Facebook'ą. Nepasikeitė tik žiburietiška leidinio dvasia ir svarbiausias uždavinys – tarnauti Kanados lietuvių bendruomenei ir stiprinti jos tarpusavio ryšius.

SK

ŠIAME NUMERYJE

- Apie knygą *Hello – My name is Teofilus* – pokalbis su Kaišiadorių vyskupu dr. J.Ivanausku – 2 psl.
- Pasaulio lietuvių bendruomenėje – 3 psl.
 - “Neringos” senbuvių susitikime: apie stovyklavimo patirtį, ateitį ir draugystę – 4, 5 psl.
- Delhi parapijoje – neeilinė šventė – 6 psl.
 - Kanados lietuvių išėivijos istorija pristatoma Vilniuje – 5 psl.
 - Laimingas radinys! – 8 psl.
- Priedas – Tėviškės žiburiams – 70

Išėivijos lietuvių savaitraštis
Tėviškės žiburiai

ATSPINDŽIAI

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly

REFLECTIONS

70 metų lietuviško žodžio Kanadoje

70 Years in the Life of Lithuanians in Canada

ATIDARYMAS su vaišėmis ir pristatymu
OPENING RECEPTION

▪ 2-5 v.p.p. 2019 m. lapkričio 2 d. muziejaus salėje Anapilio sodyboje
▪ 2-5 PM, November 2, 2019 Museum Hall, Anapilis Community Centre

Kanados lietuvių muziejus-archyvas / Lithuanian Museum-Archives of Canada

PARODA / EXHIBITION

2019 m. LAPKRIČIO 3 - 24 d.
NOVEMBER 3 - 24, 2019

Kasdien nuo 11 v.r. - 4 p.p. (išskyrus šeštadienius)
Daily from 11 am - 4 pm (except Saturdays)

Informacija / info: lithuanianheritage.ca arba / or klma@primus.ca
Adresas / address: 2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3

A.Minkevičienės plakatas

Dėkojame!

Tėviškės žiburiai, vienintelis Kanadoje lietuviškas laikraštis, šį rudenį mini savo leidybos 70-metį. Tai pasiekti galėjome tik bendromis lietuvių bendruomenės institucijų, skaitytojų ir finansinių rėmėjų pastangomis.

Nuoširdžiai dėkojame visiems Tėviškės žiburių aukotojams, ištikimiems skaitytojams, redakcijai ir jos talkininkams – fotografams, rašinių autoriams, papirijų žinių skleidėjams ir kitiems savanoriams už paramą laikraščio leidybai, linkėdami ir ateityje išsaugoti galimybę dalintis savo gyvenimo naujienomis

Tėviškės žiburių puslapiuose!

TŽ leidėjai -

Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“ ir valdyba

Apie knygą *Hello – My name is Teofilus* – pokalbis su Kaišiadorių vyskupu dr. J.Ivanausku

Kanadoje, Ontario provincijoje, spalio pirmąją savaitę lankėsi Kaišiadorių vyskupijos vyskupas dr. Jonas Ivanauskas. Svečias aplankė Toronto katalikų arkivyskupą, kardinolą Thomas Collins, dalyvavo Londono, ON, ir Delhi lietuvių bendruomenės ir parapijų šventėse. *Tėviškės žiburių* redakcijoje vyskupas pasidalijo savo mintimis apie neseniai Kanadoje išleistą knygą anglų kalba *Hello – My name is Teofilus*

TŽ: – Apie palaimintą Teofilų Matulionį yra nemažai dokumentinės medžiagos, populiarinimo rašinių, studijų. Kuo skiriasi ši anglų kalba išleista knyga nuo kitų?

Vysk. J.Ivanauskas: – Rengiantis arkivyskupo Teofilus Matulionio beatifikacijai, mons.dr. Algirdas Jurevičius (dabar vyskupas, Kauno arkivyskupijos apaštalinis administratorius) parašė labai patraukliu stiliumi knygą apie palaimintą Teofilų Matulionį. Buvo sumanyta šią knygą pristatyti platesniam skaitytojų ratui – išversti į anglų kalbą. Knyga *Hello – My name is Teofilus* yra šiltesnė, įtaigūs pokalbis su skaitytoju apie nepaprastą asmenybę ir jo dvasinį palikimą. Labai svarbu nepalikti Palaimintojo Teofilus istorijos vienoje vyskupijoje ar tik Lietuvoje, bet dalintis jo gyvenimu ir dvasiniu palikimu su kitais tikinčiaisiais. Reikia siekti, kad palaimintasis Teofilus būtų pažįstamas ir artimas ne tik mums, lietuviams, bet ir Visuotinės Bažnyčios tikintiesiems, neuždaryti jo vien tik lietuviškoje erdvėje.

TŽ: – Teofilus Matulionis, visą gyvenimą persekietas dėl savo tikėjimo, nepalikto jokių savo dienoraščių ar asmeninių įrašų. Bet knygoje vis dėlto sukurta patraukli savo dvasios šviesa ir stiprybė asmenybė. Kaip pavyko sukurti tokį įtaigų Teofilus

paveikslą, parodyti ir atskleisti jo vidi-
nio gyvenimo ir pasirinkimų esmę?

Vysk. J.Ivanauskas: – Apie tai daug daugiau galėtų papasakoti knygos autorius vyskupas dr. A. Jurevičius. Jis yra labai nuodugnai susipažinęs su daugeliu pirminių šaltinių apie palaimintojo Teofilus gyvenimą ir veiklą, taip pat rėmėsi prelatu P. Gaidos *Nemarus mirtingasis* knyga. Rengiant beatifikacijos bylą, buvo peržiūrėta labai daug dokumentų ir įvairių rašytinių šaltinių, o T.Matulionio vidines būsenas ir asmenybės bruožus padėjo atskleisti laišškai draugams, artimiesiems, rašyti iš įvairių tremties ir kalėjimo vietų. Pagaliau jo paties mąstymą atskleidžia ir išlikę pamokslų tekstai. Iš visų tų dokumentų ir buvo kurtas Teofilus Matulionio paveikslas.

TŽ: – Jūsų vyskupija Kaišiadoryse saugo Palaimintojo atminimą. Štai ir ši rudenį popiežiaus paskelbtas Misių mėnuo prasidėjo iškilme ir malda prie palaimintojo T.Matulionio altoriaus.

Vysk. J.Ivanauskas: – Lietuvos vyskupų konferencija nutarė misijoms skirtą mėnesį pradėti Mišiomis Kaišiadorių katedroje. Spalio 1 dieną iškilme prie Palaimintojo Teofilus Kaišiadoryse dalyvavo ir naujasis popiežiaus nuncijus Lietuvai arkivyskupas Petar Rajič. Jis anksčiau yra dirbęs Lie-

Susitikime su kardinolu T.Collins vyskupas J.Ivanauskas įteikė kardinolui palaimintojo Teofilus Matulionio medalį ir naujai išleistą knygą *Hello - My name is Teofilus*. Nuotraukoje stovi (iš k.): kun. Vytautas Staškevičius, prel. Jonas Staškevičius, Henrikas Švažas, kardinolas Thomas Collins, vyskupas Jonas Ivanauskas, Regina Choromanskytė, kun. Mark Kolosowski (kardinolo sekretorius)

tuvos nunciatūros sekretoriumi. Įdomu tai, kad arkivyskupas yra kroatų kilmės kanadietis, kilęs iš Toronto, gerai prisimenantis ir čia esančias lietuviškas parapijas, ypač Lietuvos kankinių parapiją.

Lietuvos vyskupai kviečia labiau pažinti pasiaukojantį misionierių arkivyskupą Teofilų Matulionį ir jo darbus, kurie skleidėsi toli už Lietuvos ribų. Prisimename Teofilus beatifikacijos iškilmes 2017 metais birželio 25 dieną. Tai buvo svarbus įvykis ne tik Lietuvai. Šiose iškilmėse dalyvavo vyskupai, kunigai, tikintieji iš Lenkijos, Baltarusijos, Sankt-Peterburgo, Latvijos ir kitų šalių.

TŽ: – Kokie Jūsų šios rudeninės kelionės Kanadoje išpūdžiai?

Vysk. J.Ivanauskas: – Noriu pasidžiaugti galimybe aplankyti Toronto arkivyskupą, kardinolą Thomas Collins, padėkoti už dėmesį lietuvių katalikų parapijoms ir sielovadai, asmeniškai įteikti kardinolui knygą *Hello – My name is Teofilus*.

Esu labai dėkingas mūsų aptariamoms angliškosios knygos leidėjų grupei, visų pirma, vertėjui kun. Vytautui Staškevičiui bei leidybos reikalams suburtam

komitetui – prelatui Jonui Staškevičiui, Arūnui Staškevičiui, Reginai Choromanskytei, Jurgiui Kuliešui, taip pat finansiniam rėmėjui Henriku Švažui. Noriu padėkoti ir JAV lietuvių kunigų Vienybei už jų sumanymą nupirkti dalį šios knygos tiražo ir platinti ją katalikų bendruomenėms. Esu dėkingas ir už sprendimą dalį knygų išsiųsti į Lietuvą, Kaišiadorių vyskupiją. Čia palaimintojo Teofilus Matulionio altorių lanko piligrimai iš įvairių šalių. Angliškoji knyga apie palaimintą Teofilų Matulionį jiems leis geriau pažinti šią asmenybę, augti tikėjime Palaimintojo pavyzdžiu.

Kviečiu ir visus lietuvius katalikus, kuriems galbūt sunkiau skaityti lietuviškai, įsigyti ir skaityti šią knygą anglų kalba, papasakoti apie ją ir kitų tautų tikintiesiems. Palaimintojo Teofilus gyvenimo istorija gali tapti dvasios atsinaujinimo ir stiprybės šaltiniu šiuolaikiniame pasaulyje.

Ačiū už pokalbį – kalbėjosi Sigina Katkauskaitė

Išmaniajame telefone – malda su popiežiumi

Šventojo Sosto spaudos salėje pristatytas išmanusis rožinis (eRosary). Tai nesudėtingas elektroninis įrenginys, veikiantis kartu su programėle “Click to Pray”, skirtas visų pirma jaunimui. Jo paskirtis – jaunam žmogui priartinti rožinio maldą, išmokyti melstis ir paraginti kalbėti šią maldą už taiką pasaulyje. Išmanusis rožinis – tai paprastą apyrankę primenantis dešimties karoliukų vėrinys su kryžiumi. Jis veikia prijungtas prie mobiliajame telefone įdiegtos programėlės “Click to Pray”. Įrenginys aktyvuojamas automatiškai, kai vėrinį ant dešinės rankos riešo mūvintis žmogus pakėlęs ranką persižegnoja. Toliau pati programėlė veda žmogų per rožinio maldą, trumpai įvesdina į kiekvieną slėpinį. Galima nusistatyti mokymosi režimą: tuo metu prog-

ramėlė moko rožinio maldos. Išmanusis rožinis buvo sukurtas pasaulinio popiežiaus maldos tinklo iniciatyva. Kartu su išmaniuoju rožiniu naudojama programėlė “Click to Pray” jau šių metų pradžioje pristatė ir jaunimui pasiūlė pats popiežius Pranciškus.

Išmanusis rožinis buvo sukurtas Pasaulinio popiežiaus maldos tinklo iniciatyva. Kaip sakė pristatyme kalbėjęs tinklo direktorius t. Frédéric Fornos SJ, išmanusis rožinis neatsitiktinai pristatomas spalį, nes šis mėnuo Bažnyčios tradicijoje nuo seno yra skirtas Rožinio maldai. Be to šiemet sukanka 175 metai nuo Pasaulinio popiežiaus maldos tinklo įkūrimo. Vieną sausio mėnesio sekmadienį “Viešpaties Angelo” maldos proga popiežius sakė: “Internetas ir socialiniai tinklai yra naujos mūsų laikų priemonės, padedančios palankyti su kitais ryšius, dalytis vertybėmis ir sumanymais, išreikšti bendruomeniškumo troškimą. Tinklas gali padėti ir bendruomeniškai melstis, melstis kartu”.

Vatikano radijo inf.

Išmanusis rožinis “Click to Pray”

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

Adresas: 2185 Stavebank Rd., Mississauga,
ON L5C 1T3 Canada • Tel. 905 275-4672
El.paštas: redakcija@tevzib.com • www.tevzib.com • Tevikes ziburiai
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu), \$135 (1 klasės paštu)

SKAITMENINIS TŽ el. paštu (PDF formate) – \$85

RĖMĖJO – \$105 (paprastu paštu), \$155 (1 klasės paštu)

Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), \$105 (paprastu paštu, Kan. dol.)

JAV – \$105 reguliari, \$125 – rėmėjo, \$165 – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Redaktorė – Sigina Katkauskaitė, **techninė redaktorė** – Akvilė Minkevičienė, **administratorius** – Tomas Trussow.
Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Printed in Canada. ISSN 0040-4063. Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.

We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada

Canada

Pasaulio lietuvių bendruomenėje

Mokslo ir kūrybos simpoziumas

Š. m. lapkričio 14-16 d.d. Kaune, Vytauto Didžiojo universitete vyks XVI pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas (MKS). Šiais metais švenčiant MKS 50-ies metų sukaktį užsibrėžta ne tik paminėti jubiliejų, bet ir subūrus pasaulio lietuvių mokslininkus ir kūrėjus kurti Lietuvos protų tinklą, pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos veikėjų bendrabūvį bei pristatyti sumanymus ateities Lietuvai.

Šių metų simpoziumas nuo ankstesnių skirsis tuo, kad jame vyks ne tik mokslo aptarimai, bet ir konkrečios Lietuvos ir lietuviams svarbios problemos bei jų sprendimo būdai, pasitelkiant pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos veikėjų išmintį, profesines žinias ir patirtis.

Simpoziumo programoje numatytos keturios viena po kitos išdėstytos plenarinės sesijos su jas lydinčiomis svarstybomis, skirtomis išplėtoti sesijose aptariamoms temoms: universitetų ir mokslo žmonių misijos; kas manome esantys? kuo norime būti? geopolitiniai iššūkiai ir Lietuvos mokslai; žiniasklaida, intelektas, kūryba.

„Vaižgantas ir jo išugdyta karta“

Rugsėjo 27-28 d.d. LR Seime vyko Lietuvos ir užsienio lituanistinių mokyklų mokytojų konferencija „Vaižgantas ir jo išugdyta karta“, skirta Juozo Tumo-Vaižganto 150-ųjų gimimo metinių ir Alfonso Nykos-Niliūno (Alfonso Čipkaus) 100-ųjų gimimo metinių minėjimui. Konferencijoje pranešimą perskaitė ir konferencijos dalyvis Pasaulio lietuvių bendruomenės vardu pasveikino PLB vicepirmininkas Rolandas Žalnierius.

Susitikimas Briuselyje

Rugsėjo 14-15 dienomis Briuselyje, Belgijoje, vyko trečiasis Lietuvių išeivijos profesionalų klubų susitikimas, kuriame dalyvavo PLB valdybos narys, pilietinės akcijos „Mūsų metas DABAR“ vadovas Rimvydas Baltaduonis. Susitikime dalyvavo 80 narių iš 15 įvairių pasaulio miestų klubų – Berlyno, Kopenhagos, Dublino, Londono, Maskvos, Briuselio, Los Angeles, San Francisko, Vašingtono, Čikagos, Talino ir kt. Rimvydas Baltaduonis apžvelgė referendumo dėl pilietybės išsaugojimo rezultatus ir pamokas, gautas siekiant kelis kartus padidinti pasaulio lietuvių aktyvumą šių metų rinkimuose. Taip pat supažindino su pasaulio lietuvių apygardos ateintiems Seimo rinkimams steigimu ir pabrėžė, kad 2020-

ieji bus didieji pasaulio lietuvių pilietiškumo patikrinimo metai, kai teks burti tautiečius balsuoti Seimo rinkimuose ir įrodyti, kad esame verti atskiro atstovo parlamente.

Palangos festivalyje – išeivijos lietuviai

Rugsėjo 20-21 dienomis Palangoje vyko tarptautinis folkloro festivalis „Palangos miestely“, skirtas Pasaulio lietuvių metams. Pagrindinis festivalio tikslas – išsaugoti ir puoselėti lietuvišką tapatybę bei skatinti jauną kartą nepamiršti savo šaknų, ugdyti ir išlaikyti lietuviškos dvasios. Festivalyje dalyvavo ir penki pasaulio lietuvių tautinių šokių kolektyvai iš Latvijos, Lenkijos ir Rusijos. Iš viso festivalyje dalyvavo apie 400 šokėjų iš Lietuvos ir užsienio. Festivalio dalyvius ir svečius pasveikino

Išeivijos meno festivalis Palangoje

Išeivijos lituanistinių mokyklų mokytojai seime po Vaižgantui skirtos konferencijos

PLB valdybos pirmininkė Dalia Henke. Festivaliui ruošiasi visus metus. PLB visuomeninių ir specialiųjų projektų komisija, pirmininkas Rolandas Žalnierius bendradarbiauja su festivalio organizatoriais, palaikydamas ryšius su užsienio lietuvių šokių kolektyvais. Užsienio lietuvių kolektyvai noriai atsiliepė į kvietimą dalyvauti festivalyje. Meno vienetų vadovai užmezgė glaudžius ryšius, džiaugėsi naujomis pažintimis, suplanavo naujų švenčių ir projektų.

Žurnalas *Pasaulio lietu-*

vis tampa metraščiu

„Pasaulio lietuvis“ laikui bėgant ne kartą keitėsi. Jo pirmas numeris 1963 metais buvo išleistas kaip 8 lapų laikraštis, o 1976 metais lapų skaičius padidėjo iki 16. 1977 *Pasaulio lietuvis* tapo žurnalu. Per visus tuos metus keitėsi ir žurnalo turinys. Netolimoje ateityje – dar viena permaina. PLB valdybos sprendimas pakeisti *Pasaulio lietuvis* formatą yra padiktuotas sparčiai besikeičiančių informacijos gavimo būdų bei siekio kuo veiksmingiau skleisti PLB žinias ir naujienas skaitmeninėje erdvėje. Paskutiniaisiais metais žurnalo prenumeratorių skaičius nenumaldomai mažėjo ir pasiekė kritinę ribą. Tai suprantama, nes aktualiomis naujienomis dalinamasi interneto erdvėje ir socialiniuose tinkluose. Kaip dabar, taip ir ateityje kviečiame skaityti straipsnius apie pasaulio lietuvių išeivijos gyvenimą žinių portale www.pasauliolietuvis.lt, taip pat kviečiame jungtis prie PLB Facebook paskyros <https://www.facebook.com/worldLTcomm/>. Dar šiemet bus iš pagrindų atnaujinta

Žinios iš Lietuvos

VALSTYBINĖS LAIDOTUVĖS PO 150 METŲ

Lietuvos vyriausybė priėmė nutarimą 1863-1864 m. sukilimo vadų ir dalyvių valstybines laidotuves surengti lapkričio 22 d. Numatyta iškilminga karinė rikiuotė Vilniuje, Katedros aikštėje, Mišios Vilniaus arkikatedroje bazilikoje, laidojimo eitynės Vilniaus gatvėmis ir sustojimas prie Aušros Vartų. Baigiamasis atsisveikinimas vyks Senųjų Rasų kapinių koplyčioje, kurioje sukilimo vadai ir dalyviai atguls amžinojo poilsio.

Į laidojimo iškilmes pakviesti Lietuvos, Lenkijos, Gudijos atstovai, apeigose skambės giesmės lietuvių, lenkų ir gudų kalbomis. 2017 m. pradžioje pradėjus Gedimino kalno šlaitų tvarkymo darbus, kalno aikštelėje atsitiktinai buvo rasti palaidojimai. Įsitikinus, kad tai 1863-1864 m. sukilimo dalyvių, nužudytų Vilniaus Lukiškių aikštėje, palaikai, buvo pratęsta paieška ir atkasti 20-ies asmenų palaikai.

NAUJOS PAREIGOS

Dalia Grybauskaitė, 2009-2019 metais buvusi Lietuvos prezidentė, taps Briuselyje veikiančio analitinio centro „Friends of Europe“ Patikėtinių tarybos nare. D.Grybauskaitė buvo pakviesta aktyviai dalyvauti ES politikos analize užsiimančios organizacijos dar-

be. Analitinis centras įsteigtas prieš du dešimtmečius ir skelbia siekiantis skatinti naujus Europos ateities sumanymus. Šio analitinio centro Patikėtinių tarybai priklauso buvę ir esami valstybių ir jų vyriausybių, Europos komisijos vadovai, eurokomisarai.

NELAIMĖMS DAR NEPASIRENGTA

Spalio 16-osios naktį Alytuje, Pramonės gatvėje esančiose „Ekologistikos“ patalpose, kilusio gaisro padariniai dar jaučiami ir po savaitės. Užsiliepsnojus 2000 kv. metrų patalpose laikomoms naudotoms padangoms ir jų atliekomis, gaisro metu buvo pažeistos pastato konstrukcijos, į orą pateko didžiulis kiekis pavojingų teršalų, buvo sutrikdytas šalia esančių įmonių, ugdymo įstaigų darbas. Įmonė turėjo leidimą surinkti naudotas padangas, jas pervežti, eksportuoti ir perdirbti. Gaisrą patyrusioje gamykloje įmonė smulkino naudotas padangas ir gamino gumos gaminius. Dėl gaisro sukeliama tarša Alytuje buvo uždrausta dirbti Pramonės rajone esančioms

įmonėms, mokykloms, taip pat uždrausta lauko prekyba. Gyventojams buvo patariama išvažiuoti kuo toliau nuo gaisro židinio, mokyklos nebedirbo. Gaisravietėje lankėsi Lietuvos vyriausybės atstovai, tačiau alytiškiai skundžiasi, kad iš valstybės nesulaukta skubios paramos nei gaisro gesintojams, nei gyventojams. Alytiškiai renka parašus po pareiškimo tekstu ir reikalauja, kad atsistatydintų vidaus reikalų ministerė, kuri nesugebėjo įvertinti visų padėties grėsmių ir suteikti reikiamą pagalbą gyventojams bei Alytaus savivaldybei. Prezidentas G. Nausėda irgi pripažino, kad valstybė nepatenkinamai pasirengusi galimoms nelaimėms.

ATVYKO JAV KARIAI

Į Lietuvą pusmečio rotacijai atvyko daugiau nei 500 Jungtinių Valstijų sausumos pajėgų karių. JAV karių batalionas švenčionių rajone, kariniame poligone Pabradėje, bus iki kitų metų pavasario. Kartu kariai atsigabena ir savo sunkia-

ją techniką: 30 tankų „Abrams“, 25 pėstininkų kovos mašinas „Bradley“, 70 ratinių transporto priemonių. Amerikiečiai bendradarbiaus su Lietuvos kariais, keisis patirtimi, įgyvendinant Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų mechanizacijos projektą.

MUITŲ KARE NUOSTOLIAI LIETUVAI

JAV paskelbė, kad prekėms iš Europos sąjungos valstybių nuo spalio 18-osios taiko naujus muitus. Šį sprendimą JAV priėmė po to, kai Pasaulio prekybos organizacija leido šaliai įvesti muitus 7.5 bln. JAV dolerių vertės gaminiams. Tokį žingsnį JAV žengė dėl to, kad ES finansškai remia Europos orlaivių gamintoją „Airbus“, o tai esą kenkia konkurentei iš JAV – „Boeing“. Nauji padidinti muitai bus taikomi lėktuvams, taip pat škotiškam viskiui, kuris sudaro didelę šio regiono eksporto dalį, drabužiams, mais-

to ir kitiems gaminiams. Kaip nurodo *Business Insider*, 25% didesnis muito mokestis bus taikomas ir Lietuvoje pagamintiems įvairiems pieno ir kiaulienos gaminiams, sūriams, sultims, vaisiams. „Verslios Lietuvos“ duomenimis, pernai Lietuva į JAV eksportavo pieno produktų už 9 mln. eurų. Pagrindinė Lietuvos pienininkų eksporto prekė į JAV yra sūriai. Lietuvos įmonėms prekybos sutartys nutruks ir jos privalės ieškoti kitų rinkų. Europos sąjunga nurodo siekianti lygiai taip pat atsakyti į JAV pritaikytus muitus.

Pagal Lietuvos spaudą parengė Sigina Katkauskaitė

PLB inf. ir ntrs.

“Neringos” senbuvių susitikime: apie stovyklavimo patirtį, ateitį ir draugystę

Šią vasarą kiekvienoje stovyklos pamainoje šventėme „Neringos“ stovyklos Vermonte 50-tąjį gimtadienį – 1969-2019. O vasaros pabaigoje, darbo savaitgalį, rugpjūčio 30 – rugsėjo 2 d.d., suvažiavo būrys stovyklautojų bei vadovų, stovyklavusių ir vadovavusių pirmame dešimtmetyje. Šiame nuotaikingame renginyje dalyvavo ir kanadiečiai, tarp jų SNAIGĖ ir ANTANAS ŠILEIKOS. Po sėkmingo savaitgalio jie abu kalbino stovyklos ilgametę vedėją ir šio savaitgalio organizatorę ses. IGNEŲ MARIJOŠIŪTĘ.

– Kaip kilo mintis surengti RETRO savaitgalį, t.y., kviesti stovyklautojus ir vadovus ypač iš 1970 ir 1980 metų?

Ses. Ignė: – Buvo aišku, kad dėl įvairiausių priežasčių ne visi norintys galės atvykti birželio mėnesį į jubiliejinę gimtadienio šventę. Buvo tiesiog spontaniška idėja sudaryti sąlygas vasaros pabaigoje tiems, kurie galėtų ir norėtų vėl pabūti “Neringoj”, ir 50-mečio proga kviesti pirmųjų “Neringos” stovyklavimo metų vadovus ir stovyklautojus. Tai proga atnaujinti ryšius bei subrendusiu žvilgsniu vėl pasinerti į “Neringos” stovyklinę dvasią. Man teko rūpintis tomis stovyklomis, gerai pažįstu pirmųjų metų vadovus, todėl ir sutikau organizuoti. Be kita ko, man ypatingai

Anglijos valstijų bei Niujorko. Nemažai atsiuntė laiškelius ar žinutes, apgailėdami, jog šeimos įsipareigojimai, o vienu atveju net uraganas, siautėjęs Floridoje, neleido dalyvauti.

– Kai vieni kitų nebūtinai pažįstantys, skirtingais metais vadovavę ar stovyklavę, noriai renkasi į stovyklą ir po 40-50 metų, ką tai atskleidžia apie “Neringos” prasmę?

Ses. Ignė: – “Neringoj” visa stovyklinė veikla leidžia būti savimi, be įtampos, pajusti laisvę, semtis žinių, juokauti, džiaugtis ir bendrauti. Tai, kad praėjus tiek metų, žmonės ryžosi vėl atvykti į Neringą, liudija jog patirtis, įgyta prieš 30, 40, 50 metų, buvo ne tik maloni, bet ir suteikė tam tikrą visam

Nuotaikingi RETRO savaitgalio dalyviai

kybių. Nėra vienareikšmiško atsakymo, ar visiems tinkamas patarimas.

Nepakartojamai įdomiai, Antanai, dalinai pamąstymais apie savo kūrybą, ir Snaigė taip pat – apie įkvėpimą ir išraišką dailėje. Jūs abu esate sulaukę talento pripažinimo ne tik savo gyvenamame krašte, Kanadoje, bet ir Lietuvoje. Mes, dalyviai, buvome praturtinti, galėję išgilinti į judviejų kūrybinę eigą. Ir kaip buvo smagu „pradžiamokslams“ menininkams dalyvauti dail. Snaigės meno pamokoje. Vienas dalyvis net ryžosi įrėminti savo pirmąjį tapybos bandymą!

Vakaro programos išryškino dalyvių neeilinius vaidybos, kūrybos, muzikos bei žaismingumo sugebėjimus. Tai nepakartojama – nes tikra, sava, paprasta; prasminga – nes autentiška. Tai atgavina, suteikia vidinio pasitenkinimo ir džiaugsmo. O nuoširdus juokas – vaistai širdžiai.

Ką šis istoriniai pirmasis RETRO savaitgalis galėtų atskleisti apie seseles ir “Neringos” istoriją? O kokia yra stovyklos ateitis?

Ses. Ignė: – RETRO savaitgalio dalyviai paliudijo, kiek „Neringos“ stovyklinė patirtis, skiepijanti krikščioniškumo ir tautiškumo vertybes, įtakojo jų gyvenimą. Ne visi suvokia, kiek „Neringa“ siejasi su seselių vienuolijos bendruomene, kuri priartėjo prie savo gyvavimo saulėlydžio išėivijoje. Paskirta Plėtros ir Misijos vadovė Dana Grajauskaitė dalyvius labai išsamiai supažindino su „Neringos“ istorija. Ši siekia net 1936 metus, pirmosioms seselėms iš Lietuvos atvykus į JAV. Jau 1996 metais seselės įsteigė pelno nesiekiančią korporaciją, kad pasauliečiai galėtų atlikti administracinius darbus kartu su mumis. O dabartinė 2015 m. įkurta narystės pagrindu pelno nesiekianti korporacija ryžtasi žengti paskutinį atsakomybės žingsnį – įsigyti nuosavybę ir užtikrintai tęsti seselių pradėtą auklėjimo darbą. Tuo tikslu šiais jubiliejiniais metais paskelbtas *Neringa100* vėjus. RETRO savaitgalio dalyviai paliudijo kiek „Neringos“ stovyklinė patirtis buvo jiems svarbi gyvenimo uždaviniuose. Yra svarbu užtikrinti šią auklėjimo patirtį ateities kartoms – vaikams ir vaikaičiams. Tie, kurie supranta „Neringos“ giliają misiją ir paskirtį, atveria savo širdį ir palaiko „Neringą“.

– Kokie Jūsų lūkesčiai “Neringos” ateičiai?

Ses. Ignė: – Turint mintyje įvairių stovyklų sesijų spektrą, aišku, didžiausias lūkestis – kad visuomet būtų pasišventusių šiam darbui asmenų. Reikia žmonių, kurie imtųsi vadovavimo atsakomybės

ir kurtų sąlygas vaikams/ šeimoms pasinerti vertybių perdavimo procese, kuri būdinga stovykloms. Reikia žmonių, kurie nesavanaudiškai kitiems nešų gėrį, nelaukdami atpildo. Ateityje bus svarbu telkti mokytojus, žinovus ir asmenis, degančiais idealu kurti svarią ir reikšmingą programą, atsverti dažnai patiriamą šiuolaikmečio paviršutiniškumą ir atsidėjus skiepyti tautines ir dvasines vertybes.

– Kiek svarbu krikščioniškasis elementas vasaros stovyklose?

Ses. Ignė: – Atvirai, man gaila ir liūdna, nes girdžiu palyginti nemažai stovyklautojų pasisakant, kad stovykloje tik meldžiasi, eina sakramentų, pajunta Dievą. Be abejo, tam yra įvairios priežastys. Tačiau, tai liudija, kaip svarbu augančiam vaikui, jaunuoliui sudaryti sąlygas kalbėti apie Dievą, melstis, susitelkti, leistis į širdies ir sielos gelmę, jei to negauna namuose ar parapijoje. O stovykla tam turi sąlygas. Vaikai/ jaunuoliai tuo džiaugiasi, dėkoja. Kuo toliau, tuo svarbiau kasdieninėje stovykloje programa skirti laiko prisilietimui prie tikėjimo. Gyvename visuomenėje, kurioje nebeprasireiškia antgamtė,

Patys pirmieji “Neringos” vadovai ir stovyklautojai kartu susibūrė po 50 metų!

brangūs tie pirmųjų dešimtmečių vadovai ir stovyklautojai, nes kartu su jais kūrėme „Neringos“ tradicijas ir brandinome stovyklavimo dinamiką, kuri išlikusi iki šios dienos.

– Kuo skyrėsi šitas renginys nuo 50-mečio šventės vasaros pradžioje?

Ses. Ignė: – Birželio mėnesį iškilmingai šventėme “Neringos” 50-tąjį gimtadienį. Buvo visa, kas įprasta gimtadieniui – iškilminga vakarienė, šokiai, laužas ir, be abejo, stovykliniai žaidimai ir užsiėmimai. Džiaugėmės svečiais, tarp kurių buvo net iš Vašingtono atvykęs Lietuvos ambasadorius su žmona. Dalyvavo ir stovyklavietės statybininkų šeimos nariai, atvažiavo daugiau seselių. O RETRO savaitgalis vyko per ilgąjį savaitgalį, kuris suteikė papildomą dieną pasinerti į stovyklinę dinamiką ir programoje išryškinti visus tris pagrindinius „Neringos“ tikslus – tautiškumas, krikščioniškumas, asmens ugdymas. RETRO buvo tartum mini-stovykla, kurioje draugystė ir bendradarbiavimas, išpildant pačių kuriamą programą, suteikė prasmę.

– Kas dalyvavo ir iš kur toliausiai atkeliavo į šį “Neringos” RETRO savaitgalį?

Ses. Ignė: – Nustebino tai, kad pirmieji atsiliepė iš tolimo Kolorado, Čikagos, Michigan, Toronto, Montrealio, Š.Karolinos, Virginijos. Kiek vėliau registravosi iš čia pat esančių Naujosios

gyvenimui reikšmingą postūmį, prie kurio norėjosi vėl prisiliesti ir palikti už durų „suaugusio“ bėdas ir rūpesčius. Kaip ir visose stovyklose – nežiūrint kokia stipri yra programa, puikūs pranešėjai ar šaunūs vadovai – sėkmę nulemia draugystė. Noras atnaujinti pažintis, o stovyklautojams bendrauti su buvusiais savo vadovais jau lygiomis – neįkainuojama.

– Kokia buvo RETRO programa, ar buvo pagrindinė tema, ar turėjote kokį ypatingą tikslą?

Ses. Ignė: – Kaip minėjau, esmė buvo sudaryti sąlygas pasinerti į stovyklinį gyvenimą, paliesti tautiškumo ir krikščioniškumo vertybes ir patiems įsiklausyti į sukauptą gyvenimo patirtį. Dalyviai buvo kviečiami įvertinti savo nueitą kelią. Skyrėme laiko asmeniškai permąstyti gyvenimo vingius – aukštumas ir slėnius – ir po geros valandos tyloje atvirai dalintis tomis išvalgomis. Džiugu, kad visi vertino asmeniškai tylos laiką, ne vien pasidalinimą.

Greta dainavimo, žaidimų bei sporto, prie apskrito stalo iš anksto įsipareigoję dalyviai įvedė mus į tautiškumo svarstybas. Kiekvieno skirtinga tautinės tapatybės patirtis, ypač Lietuvai atgavus nepriklausomybę. Pastebėjome, kaip sudėtinga išlaikyti lietuvių kalbą šeimoje, kuomet šeimyniniai židiniai vis dažniau sudaryti iš mišrių tautybių, ir kad kalbos išlaikymas priklauso nuo begalės aplin-

Snaigė ir Antanas Šileikos stovykloje, Vyto Čuplinsko ntrs

Dievas, dvasinės vertybės, nepažintas Dievo palaima. Dvasinė patirtis ir Dievo pažinimas neatskiriama dalis visapusiškam prasmingam gyvenimui (ir amžinybei). Teko išgirsti, kad kiti net sulaukia pajuokos ir kartais net bausmės už tikėjimo išraišką. Jaunuoliai paliudija apie panašius įvykius mokykloje. Jaučiu, kad ateityje kuo toliau, tuo svarbiau bus tikėjimo, krikščioniškumo elementas stovykloje.

– Ar „Neringa“ pirmoji stovykla Šaūrės Amerikoje, kurioje programa vyko lietuvių kilmės vaikams anglų kalba?

Ses. Ignė: – Mano žiniomis – taip. Gerai prisimenu, kuomet a.a. J. A. Damašiai rūpindamiesi „Dainavos“ stovykla, kreipėsi į seseles padėti jiems surengti panašią stovyklą „Dainavoje“.

Nukelta į 5-ą psl.

Kanados lietuvių išeivijos istorija pristatoma Vilniuje

Kanados lietuvių išeivijos istorija pristatoma Vilniuje

A.Sartanavičiaus ntrs.

Vilniuje, valstybinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje, Valstybingumo erdvėje, nuo rugsėjo 23 iki spalio 31 d. lankytojus kviečia Kanados lietuvių muziejaus-archyvo parengta paroda „Kanados lietuvių bendruomenė“ (kuratorė

D.Juozapavičiūtė-Breen). Paroda čia atkeliavo iš Kauno, prezidento V.Adamkaus muziejaus-bibliotekos. Nuotraukomis, dokumentų kopijomis užpildyti stendai pasakoja apie Kanados lietuvių išeivijos politinę veiklą, siekiant Lietuvai nepriklausomybės, bei kultūrinį gyvenimą, lituanistinį švietimą, jų pastangas išsaugoti lietuvių kultūrinę tapatybę ir paveldą. Ta proga

Kalba Kanados ambasadorius Lietuvai Kevin Rex

Parodoje - Lietuvos URM atstovai

spalio 17 d. Kanados ambasadorius Lietuvai Kevin Rex pristatė šią parodą, surengdamas priėmimą bibliotekos parodų salėje. Priėmime dalyvavo vilniečiai, diplomatai, politikai, kultūros ir meno atstovai bei Lietuvos užsienio reikalų ministerijos atstovai. Iš valstybinės M.Mažvydo bibliotekos paroda perkeliama į Šiaulius, po to į Lietuvos užsienio reikalų ministerijos rūmus. **Inf.**

Priėmimo dalyviai

Lankytojai apžiūri parodą

“Neringos” senbuvių susitikime: apie stovyklavimo patirtį, ateitį ir draugystę

Atkelta iš 4-o psl.

Toje Detroito-Klyvlendo-Dayton apylinkėje Lietuvos Vyčiai labai veiklūs ir turi nemažai augančio jaunimo.

Džiugu, kad nuo tų pirmųjų bandymų Dainavoje iki šios dienos sėkmingai vyksta lietuvių kilmės vaikams anglų kalba stovyklos.

– Ar žinote kiek vaikų yra stovyklavę “Neringoje” per tuos 50-metų? Kiek susituokusių

porų susipažino?

Ses.Ignė: – Buvo bandoma apskaičiuoti. Jeigu kasmet būna bent 500 stovyklautojų, tad per 50 metų susidarytų iki 25,000. Nei nežinau, koks būtų stovyklaujančių šeimų skaičius, tiek lietuvių, tiek anglų pamainose.

Pažįstų bent šešias... bet gali būti visai kita statistika, nes iš tiesų nežinau. Visai natūralu, ten, kur susitinka lietuviai – ar stovyklose, ar tautinių šokių grupėse, ar jaunimo sąjungoj ir pan. – draugystė ir bendravimas yra viena iš pasekmių. Ir kai kada toji draugystė nuveda iki altoriaus. Smagu.

Kanados įvykių apžvalga

FEDERACINIAI RINKIMAI 2019

Kanados ministerio pirmininko Justin Trudeau vadovaujama liberalų partija laimėjo pakankamai balsų tęsti savo veiklą su stipria mažuma. Nors liberalai laimėjo daugumą vietų parlamente, konservatoriai juos pralenkė populiarumu. Apie 6.2 milijonai rinkėjų (34.4%) pasirinko Andrew Scheer vadovojamą partiją, o 5.9 milijonai – liberalus. Šie nelaimėjo vietų nei Albertoje, nei Saskatchewan provincijoje. Liberalų populiarumas ten žlugo todėl, kad jie nepajėgė pastatyti *Trans Mountain* naftotiekio pirmojo savo termino metu.

Nugalėję liberalus Kvebeke, „Bloc Québécois“ išsikovojo 32 vietas, ir todėl parlamente ši partija bus stipresnė negu Naujieji demokratai. Jody Wilson-Raybould, palikusi Liberalų vyriausybę dėl spaudimo nebausti *SNC-Lavalin* verslovės, laimėjo kaip nepriklausoma kandidatė Vankuveryje. Jane Philpott, irgi dėl tos pačios priežasties atsiskyrusi nuo partijos, Ontario provincijoje pralaimėjo liberalų kandidatui. Šių rinkimų išankstinė statistika rodo, kad balsavo 65.95% turinčių teisę kanadiečių; 2015 m. balsavime dalyvavo 68.3%.

KAS PAKENKĖ KANDIDATAMS?

Ministerio pirmininko Justin Trudeau populiarumui kenkė neišpildyti pažadai ir nešvariai veikusios SNC-Lavalin verslovės palaikymas. Rinkiminio vėjau metu didelį pasipiktinimą sukėlė spaudos atrastos nuotraukos iš jo jaunystės, kuriose jis ne kartą buvo išsigrimavęs juodai arba rudai, vaizduodamas kitos rasės žmones kaukių baliuose. Konservatorių vadovo Andrew Scheer rinkiminio vėjau organizatoriai buvo neprityrę. Jo biografijoje neteisingai paskelbta, jog jis dirbęs draudimo agentu. Taip pat kilo nesusipratimas, *Globe and Mail* laikraščiu sužinojus, kad jis turi ir Kanados, ir JAV

pilietybes.

NDP partijos kandidatas Jagmeet Singh nesileido į gandus, bet jo nuoširdžių kalbų, išsakant paramą eiliniams piliečiams, neužteko pakelti savo partijos virš ketvirtos vietos parlamente. „Bloc Québécois“ partijos vadovas Yves François Blanchet nugalėjo liberalus toje provincijoje, laikydamasis populiarus premjero François Legault politikos ir vengdamas kalbų apie Kvebeke atsiskyrimą nuo Kanados. Žaliųjų vadovė Elizabeth May stengėsi išplėsti savo partijos pagrindinę klimato kaitos platformą, bet nesugebėjo pareikšti aiškios pozicijos dėl abortų ir separatizmo.

REGIONINIAI SKIRTUMAI NEKINTA

Politologų teigimu, 2019 rinkimai patvirtino skilimus Kanados politikoje. Kvebeke vėl atgyja atsiskyrimo jausmai, o prerijų provincijose – nepasitenkinimas ekonomine būkle bei naftotiekio statybos delsimu. Taip pat išryškėjo skirtumai tarp miestų ir senstančių kaimo gyventojų. Ontario bei Manitobos provincijų šiaurėje ir teritorijose, kur gyvena daugelis čiabuvių, buvo remiami liberalai, kaip ir Montrealyje, Toron-

te ir Vankuveryje (tik maža dalis balsavo už žaliuosius). Vidutinio dydžio miestų ir priemiesčių gyventojų balsai nulėmė rinkimų rezultatus. Rinkiminis žemėlapis rodo, jog liberalų pergalė supriešino didmiesčius su kaimu, Kanados šiaurę ir pietus, jaunimą su vyresniąja karta. Tačiau ir Kvebeke vėl kylantis nacionalizmas bei prerijų provincijų nepasitenkinimas nėra nauji, o kartojasi Kanados istorinės pradžios polinkiai.

NEGERBIAMOS ČIABUVIŲ TEISĖS

Kanadoje pasibaigė rinkimai, kuriuose čiabuvių klausimai buvo bene ignoruojami. O Jungtinių Tautų pranešimas, paskelbtas spalio 18 d., pabrėžia, jog čiabuvių būklė yra pasibaisėtina Kanadoje, Australijoje ir Tanzanijoje. Prastos būsto sąlygos paveikia čiabuvių sveikatą, juos priverčia tapti benamiais ir rasizmo bei klimato kaitos aukomis. Pranešime taip

pat atkreipiamas dėmesys į vandens tiekimo trūkumus Kanados čiabuvių rezervatuose, kurių 75% skundžiasi užterštu vandeniu. Tarptautinių žmogaus teisių įstatymai įpareigoja valstybių vyriausybes užtikrinti gyvenamas patalpas savo piliečiams. JT pranešimo autoriai siūlo, kad čiabuvių atstovai, ypač moterys, būtų kviečiami, planuojant būsto kūrimo strategijas.

Parengta pagal Kanados spaudą

DELHI, ON

Delhi parapijoje – neeilinė šventė

Visi Delhi parapijos šventės dalyviai

K.Poškaus ntrs.

Spalio 13 d. Delhi vykusioje šventėje dalyvavo svečias Kaišiadorių vyskupas dr. J. Ivanauskas, atvykęs pagerbti mūsų parapijos ne tik švenčiamos sukakties proga. Vyskupas padėkojo už mūsų skirtą dėmesį palaimintojo kankinio Teofiliaus Matulionio, buvusio Kaišiadorių arkivyskupo, gyvenimui, išleidžiant apie palaimintą kankinį knygą anglų kalba *Hello – My name is Teofilius*. Mišių metu šventovėje gražiai giedojo Deimantės Grigutienės vadovaujamo "Gintarėlių" choro rinktinis vienetas. Po Mišių visi dalyviai su vyskupu nusifotografavo lauke prie šventovės, o paskui rinkosi parapijos salėn. Prieš vaišes vėl mus maloniai nuteikė "Gintarėlių" choro mergaitės savo lietuviškų dainelių koncertėliu. Tada prel. Jonas Staškevičius pasidžiaugė gausiu šventės dalyvių skaičiumi ir pristatė iškiluosius svečius: Lietuvos garbės konsulą iš Montrealio Arūną Staškevičių ir Kanados LB Krašto valdybos pirmininką Kazimierą Deksnį. Jis trumpai priminė šios parapijos steigimu besirūpinusį kun. Kazimierą Rickų ir parapijos klebonus: kun. dr. Joną Gutauską, save patį ir kun. Lauryną Kemėšį. Paminėjo pirmosios parapijos valdybos

Mišias aukoja (iš k.) prel. J. Staškevičius, vysk. J. Ivanauskas, kun. V. Staškevičius

pirmininką Mečį Norkų, sekretorių Petrą Augaitį ir išdininką Albertą Augustinavičių, vėlesnės valdybos pirmininką Juliją Strodamskį ir dabartinę parapijos tarybos pirmininką Praną Pargauską, vicepirmininką Kastytį Lukošį, sekretorę Teresę Pargauskienę, anksčiau išdininku buvusį a.a. Petrą Lapienį ir pastatų prižiūrėtoją Joną Gudinską. Per tą laikotarpį šven-

Padėka knygos leidėjams (iš k.) A. Staškevičius, H. Švažas, prel. J. Staškevičius, vysk. J. Ivanauskas, kun. V. Staškevičius, R. Choromanskytė, J. Kuliešius

tovėje vargonavo Mečys Norkus, Birutė Vytienė, o dabar – Dalė Norkutė. Vysk. dr. J. Ivanauskas džiaugėsi mūsų parapija ir ta pačia proga išsakė padėką komitetui, kuris vertė į anglų kalbą vysk. Algirdo Jurevičiaus parašytą knygą apie pal. Teofilijų Matulionį, rūpinosi jos finansavimu, spausdinimu ir išsiuntinėjimu. Tą komitetą subūrė kun. Vytautas Staškevičius, sukvietęs talkon Reginą Choromanskytę, Henriką Švažą, Arūną Staškevičių, Jurgį Kuliešį ir prel. Joną Staškevičių. Jiems visiems vyskupas įteikė po neseniai palaimintuoju paskelbto Mykolo Giedraičio įrėmintą paveikslą.

Kun. Vytautas Staškevičius papasakojo, kaip tas sudarytasis komitetas veikė, pabrėžė, kad visą finansavimo našta nešė Henrikas Švažas, skirdamas finansinę paramą knygos leidybai savo neseniai mirusios žmonos Danutės Choromanskytės-Švažienės atminimui. Toliau jis pakvietė vysk. J. Ivanauską įteikti pal. Teofiliaus medalius anksčiau Palaimintojo byloje pasidaravusiems Kęstučiui Poškui, Valentinai Baliūnienei, Aldonai Valaškevičienei, Laisviui Petru Sergaučiui, Pranui Pargauskui ir Teresei Pargauskieni. Galiausiai padėkos žodį Tillsonburg-Delhi LB apylinkės bei Šv. Kazimiero parapijos vardu visiems tarė Teresė Pargauskienė ir pakvietė vysk. J. Ivanauską sukalbėti vaišių maldą. Vaišinantis buvo visiems išdalinama parapijos tarybos išleista prel. Jono Staškevičiaus parašyta knyga *Pasaulio pagrindai*. Ta pačia proga visi galėjo įsigyti ir knygą *Hello – My name is Teofilius*, kurią bus galima įsigyti ir visose lietuviškose parapijose. JS

LONDONAS, ON

Paminėtos dvi sukaktys - dar esame!

Kanados Londone pirmosios KLB apylinkės įkūrimu jau 1949-tais (veik trimis metais anksčiau, nei oficialiai statutu pokario pabėgėlių

lietuvių patvirtinta 1952 Toronte KLB) sodintas lietuviškas daigas sodriai stiprėjo, plėtojosi. Daugumai būnant dar jaunatvėse, kūrėsi šeimos,

stiebėsi iš kūdikių jaunimas – virė bendruomeninė gyvastis visose srityse. To viso pasekmėje (jau sekant net *tabakierių* Tillsonburg/Delhi liet.katalikų

Iškilmingas Mišias aukoja (iš k.) prel. J. Staškevičius, vysk. J. Ivanauskas, kun. V. Staškevičius

šventovės buvimą...) Londone 1964/2/14 įsteigta Šiluvos M. Marijos parapija su įsigyta sava šventove... Laiko srovei nesustabdomai tekant, džiugiai sulauktos ir kartu atšvęstos KLB Londone 70-ji ir Šiluvos Mergelės Marijos katalikų bendrijos 55-ji sukaktys.

Šventę spalio 6 dieną nuomajamoje Mary Immaculate šventovėje parengė (su saule pagalbos) bendruomenės pirmininkė A. Valaškevičienė ir Šiluvos M. Marijos lietuvių katalikų bendrijos tarybos pirmininkas P. Sergautis. Šventėje dalyvavo daugiau kaip 60 tautiečių bei svečiai – Kaišiadorių vysk. J. Ivanauskas, bendrijos administratorius prelatas Jonas ir jo brolis kun. Vytautas Staškevičiai, KLB Krašto valdybos pirmininkas K. Deksnys su žmona. Jis kal-

Kalba KLB Krašto valdybos pirmininkas K. Deksnys

bėdamas angliškai apibūdino vėl gresiančius realius pavojus Lietuvai ir kaimynams iš buvusios sovietijos, Putinui ją naujai atkuriant, o vakariečiams pasimetus JAV chaosuose ir išdavystėse (apleidžiant sąjungininkus kurdus).

Nukelta į 7-ą psl.

TALKA
CREDIT UNION LIMITED

KREDITO KOOPERATYVAS LTD

www.talka.ca 830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SAŠKAITOS	PASKOLOS
Taupomoji sąskaita 0.25%	Asmeninės nuo 3.60%
Čekių sąskaita iki 0.25%	Nekiln. turto 1 metų 3.35%
	Nekiln. turto 5 metų 3.85%
INDĖLIAI	
90 dienų indėliai 1.00%	TFSA, RRSP ir RRIF
180 dienų indėliai 1.00%	Kintančios 0.75%
1 m. term. indėliai 2.30%	1 m. term. indėliai 2.30%
2 m. term. indėliai 2.45%	2 m. term. indėliai 2.45%
3 m. term. indėliai 2.65%	3 m. term. indėliai 2.65%
4 m. term. indėliai 2.80%	4 m. term. indėliai 2.80%
5 m. term. indėliai 3.00%	5 m. term. indėliai 3.00%

2017 metais nariams IŠMOKĖJOME

Papildomų palūkanų santaupoms **12%** Įskaitant **TFSA, RRSP ir RRIF**

Nuolaidų skolininkams **6%**

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos DICO iki \$250,000.00 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiądieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

AKTYVAI VIRŠ 150 MILIJONŲ DOLERIŲ

8% Sekite kasdieninę informaciją apie nuosimčius TALKOJE

HAMILTON, ON

Paminėjome prasmingos veiklos dešimtmečius

KLKMD Hamiltono skyriaus narės

Kanados Lietuvių katalikių moterų draugijos darbai paliko didelį įspaudą visoje išeivijos veikloje. Spalio 6 d. KLKM draugijos Hamiltono skyrius paminėjo savo veiklos 70-metį. Aušros Vartų šventovėje Mišias aukojo klebonas Paulius Rudinskas, OP. Sveikindamas katalikes moteris jubiliejaus proga, klebonas priminė, kad šios organizacijos narės yra tarsi laidininkės tarp Aukščiausiojo ir žmonių, o jų atliekama misija sugrįžta su žmonių padėka ir Dievo palaiminimu. Draugijos narės skaitė skaitinius, giedojo choras, jautriais smuiko garsais buvo palydėtos narės, kurios nešė aukas bei gėles prie savo globėjos Šv. Mergelės Marijos altoriaus.

Po Mišių Jaunimo centre visų laukė kava ir naminiai pyragai, kuriuos, kaip visada, kepė mūsų mielos parapijietės. Ekране slinko vaizdai iš įvairių draugijos veiklos laikotarpių, primindami įvykius, šventes ir pažįstamus žmonių veidus, iš kurių ne vienas, deja, jau yra iškeliavęs Anapilin. Stendai, kuriuos paruošė Žibutė Vaičiūnas, priminė sustabdytas akimirkas... Pabendravę ir nusifotografavę, išvykome į Waterfront konferencijų centrą, kur gražioje aplinkoje mūsų laukė iškilmingi pietūs. Čia pirmininkė Danutė Enskaitienė pasveikino susirinkusius, padėjo atvykusiam prelatui E. Putrimui, Aušros Vartų parapijos klebonui Pauliui, katalikių moterų draugijos narėms ir svečiams, kuriems visada esame dėkingi už pagalbą ir supratimą.

M.G. Enskaitienė apgailestavo, kad dalis kviestųjų svečių negalėjo atvykti dėl asmeninių priežasčių ar ligos. Šventės proga perskaitė Mont-

Aušros Vartų parapijos klebonas Paulius Rudinskas, vyriausioji amžiumi buvusi pirmininkė M. Vaitonis, prelatas E. Putrimas, dabartinė Hamiltono skyriaus valdybos pirmininkė D. Enskaitienė, Centro valdybos pirmininkė R. Choromanskytė, Hamiltono skyriaus buvusi pirmininkė A. Žilvytienė R. Choromanskytės ir Ž. Vaičiūnas ntrs.

realio katalikių moterų draugijos bei buvusios Centro valdybos pirmininkės Angelikos Sungailienės sveikinimus. Centro valdybos pirmininkė Regina Choromanskytė pasveikino vyriausiąją amžiumi buvusią skyriaus pirmininkę Magdeloną Vaitonienę bei dabartinę pirmininkę Danutę Enskaitienę ir apdovanojo jas gėlėmis. Paprašytas palaiminti stalą, prelatas E. Putrimas tarė sveikinimo žodį jubiliatėms, tuo pačiu primindamas, kad Lietuva gavo didelę malonę dėl arkivyskupo S. Tamkevičiaus paskyrimo eiti kardinolo pareigas.

Pietūs praėjo šiltai ir jaukiai. Atsiveikindama pirmininkė Danutė Enskaitienė pakvietė susitikti po penkerių metų. Visi džiugiai pritarė pasiūlymui.

ME

Paminėtos dvi sukaktys - dar esame!

Atkelta iš 6-o psl.

Mišiose giedojo Londono choro "Pašvaistė" mažėjantis likutis (nešęs Londono vardą paskutinėse VIII, IX, X Dainų šventėse, 2017 Kanados lietuvių kultūros dienoje Otavoje), giesmes lydint choro steigėjai ir vadovai (1977-1992) Ritai Abromaityte - Vilienei.

Po Mišių salėje prie iškilmingai vėliavomis papuoštų stalų vyko iškilus sukakčių pažymėjimas vaišėmis; dar vyko surengta vietinės veiklos ir gyvasties paroda, vaidybinis palinksminimas ir... dar spėjusių atvykti iš JAV Detroito A. ir A. Žemaičių, žymaus užmojo "Tikslas - (lietuvių) Šiaurės Amerika" (naujai ieškant/randant Amerikoje buvusius/esamus žymius lietuviškus paveldus) jaunų vykdytojų, paroda.

E. Petrauskas, London, ON

Šventinės iškilmės salėje

Apie turtingos veiklos dešimtmečius liudija paroda

PRISIKĖLIMO KREDITO UNIJA

Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400

www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų "cashable"	1.60%
1 metų	2.30%
2 metų	2.45%
3 metų	2.50%
4 metų	2.60%
5 metų	2.70%

SĄSKAITOS

Taupomoji sąskaita	0.50%
Čekių sąskaita - iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.30%
Amerikos dol. GIC	0.70%
1 metų term. ind.	0.70%

SUTEIKIAME

Studentų paskolas nuo	3.95%
Asmenines paskolas nuo	6.60%
Sutarties paskolas nuo	8.10%

NEKILNOJAMO TURTO

PASKOLAS

Su nekintančiu nuošimčiu

1 metų	3.50%
2 metų	3.60%
3 metų	3.70%
4 metų	3.80%
5 metų	3.90%

Uždaras su kintančiu nuošimčiu

3.70%

Atviras su kintančiu nuošimčiu 1, 2, 3 metų

4.20%

Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu

4.60%

SUTEIKIAME

- CMHC APDRAUSTAS nekilnojamojo turto paskolas
- KOMERCINES nekilnojamojo turto paskolas

MŪSŲ ADRESAS

3 Resurrection Road
Toronto, ON M9A 5G1
Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285)
Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816

Darbo laikas:

Pirm., antr., treč. 9:30 - 4:00
Ketvirtadieniais 9:30 - 8:00
Penktadieniais 9:30 - 7:00
Šeštadieniais 9:00 - 1:00
Sekmadieniais 8:30 - 12:30

ANAPILYJE

2185 Stavebank Rd.
Mississauga, ON L5C 1T3
Tel. 905-566-0006

Darbo laikas:

Ketvirtadieniais 12:00 - 7:00
Sekmadieniais 9:30 - 12:30

YPATINGAS PASIŪLYMAS

RCU BŪSTO PASKOLA

1.99% 1 metams

uždara su nekintančiu nuošimčiu CMHC drausta

2.50% 1 metams

uždara su nekintančiu nuošimčiu

- Taikoma tik naujoms nekilnojamojo turto paskoloms
- Dėl tikslesnės informacijos susisiekite su mumis

* Normos gali būti keičiamos be įspėjimo, bet kuriuo metu.

Sveikiname

2019 m.

RCU STUDENTŲ STIPENDIJŲ LAIMĖTOJUS

Emilia Degutis - \$1,500
Julia Degutis - \$1,000
Aura Gabrys - \$1,000
Adrija Cygas - \$1,000
Danielle Cepas - \$1,000

Dr. Gintarė Sungailienė

1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3

Patogus ir nemokamas mašinų pastatymas

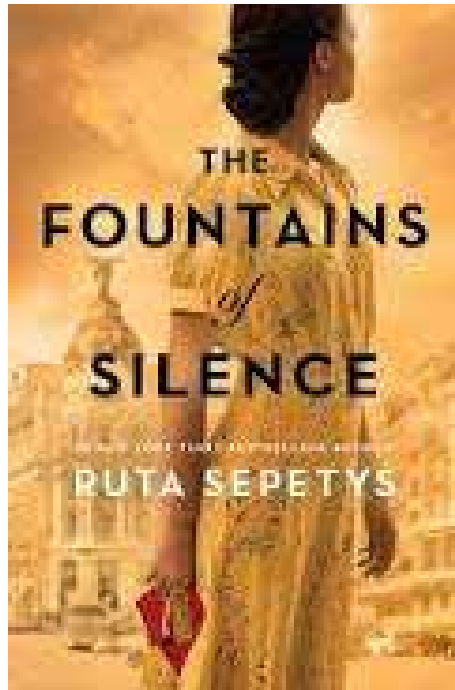
www.watersidedental.ca Tel. 905-271-7171

Laimingas radinys!

Gediminas KURPIS

Jau praėjo trejetas metų nuo paskutinės (trečiosios) Rūtos Šepetys knygos pasirodymo. Sakau, bakstelėsiu kompiuterio klavišus ieškodamas, ar kartais atsirado ketvirta. Radau: *The Fountains of Silence* (Tylos šaltiniai) by Ruta Sepetys, Filomel Books, 495 pages, available at „Amazon.ca“ from October 1“. Gavau ją per porą dienų, perskaičiau – irgi per porą dienų. Negalėjau knygos padėti. Neilgi skyreliai – o jų buvo 149 – sekė viens kitą, veiksmai vystėsi greitai ir įdomiai man šiek tiek pažįstamame Ispanijos Madride.

Pirmoje knygos dalyje 1957 metai. Ispaniją valdo *El Caudillo*, generolas Francisco Franco. Vidaus karą 1939 metais pralaimėję „respublikonai“ ir jų šeimos persekiojami, skriaudžiami įvairiais būdais, net atimant iš jų tik ką gimusius kūdikius. Ispanija dar aklinai uždaryta ispanams, krašto ekonomija labai atsilikusi nuo likusios Vakarų Europos, bet nuo 1953 metų dalykai truputį pasikeitė: Ispanijon įleidžiami užsienio turistai, įsileistos JAV karo aviacijos bazės, Madride pastatytas nepaprastai brangus *Castillana Hilton* viešbutis. Į jį mėnesiui atvyksta iš Texas naftos magnato Matheson šeima: jis (pasirašyti sutarties dėl naftos gręžinių Ispanijoje), jo Ispanijoje gimusi žmona ir tik ką gimnaziją baigęs, fotografuoti mėgstantis ispaniškai kalbąs sūnus Danielius. Viešbučio patarnautojų tarpe yra jauna

R.Šepetys knygos viršelis

mergina Ana, iš buvusių „respublikonų“ šeimos, kuri gyvena skurde užmiesto lūšnynuose. Danielius ir Ana – jautri pirmoje dalyje nebaigta meilės istorija. Veikėjų tarpe yra ir JAV turtuolių, diplomatų, žurnalistų, ir varguolių ispanų, visomis jėgomis įsikibusių į pigiai apmokamus darbus, kad turėtų duonos kąsnį rytojui. Prieš išvykdam į Texas, Matheson šeima įdukrina iš našlaityno kūdikį Cristiną.

Man šioje dalyje aprašytas Madridas ir gyvenimas Ispanijoje truputį pažįstamas, nes tarnaudamas JAV karo aviaci-

Lietuvių kilmės JAV rašytoja Rūta Šepetys

joje kurį laiką buvau Vokietijos Muenchene ir iš ten su ispaniškai kalbančiu draugu 1954 metais mėnesį keliavome po Ispaniją. Madride buvome apsistoję trijų žvaigždučių viešbutyje mokėdami \$0.75 už dieną (\$1=60 pesetų). Sužinojė, kad diena *Castillana Hilton* kainuoja \$8, buvome nepaprastai nustebinti, nes visa kita buvo palyginti labai pigu. Taip pat sužinojome (pasiviję „US Air Force“ paženklinatą *Jeep* ir pasikalbėję su jį vairuojančiu amerikiečiu seržantu), kad JAV karo aviacijos narių algų didelė dalis būdavo įšaldyta iki jų iškeldinimo iš Ispanijos. Ispanai visada būdavo labai draugiški ir paslaugūs, bet bijodavo pasakoti apie savo vargus. Tarp kitko, nepratę laukti vakarienės iki 10-11 valandos vakaro (mums buvo netikėtas šis ispanų paprotys), buvome labai

laimingi, kai Madride radome *McDonald's*, kur už centus galėdavome sočiai pavalgyti, kada tik bepasijusdavome alkani. Su kitu ispanišku papročiu – siesta – susipažinome, lipdami laiptais į dvyliktą aukštą viešbutyje, nes per sietą (12-3 v. p.p.) nutraukdavo elektrą ir neveikė liftas.

Antroje knygos dalyje 1975 metai Dallas, Texas, ir 1976 metai Madride. Danielius po trumpo fotografo karjeros, motinai mirus, turėjo grįžti į Dallas ir padėti tėvui jo įstaigoje bei auginti jauną įdukrą. Ispanijoje miršta generolas Franco, atsileidžia valdžios varžtai, „respublikonų“ persekiojimas. Jauna Cristina nori grįžti į Ispaniją ir sužinoti, kaip ji atsirado našlaityne. Ją palydi Danielius. Atgyja Anos ir Danieliaus santykiai, Cristinos gyvenimo siūlas atveda į netikėtą tašką, bet tai telieka paslaptimi – jei įdomu, skaitykite knygą.

Autorė nekalba ispaniškai, bet ji turėjo nemažą grupę patarėjų, vertėjų. Gerai išstudijavo nemažai knygų apie Ispaniją, generolą Franco, tų laikų ekonomiką, gyvenimo būdą, sukūrė eilę įdomių charakterių. Knygoje viskas pasakojama mažais skyreliais, lengva skaityti, sunku pertraukti. Man ypač buvo įdomu ją skaityti, nes mane Ispanija domina, stebina ir žavi nuo pat pirmo apsilankymo 1954 metais iki dabar. Domina mane ir šios autorės knygos, nes ji moka parinkti įdomius istorinius įvykius ir į juos meistriškai įpinti savo sukurtus veikėjus. Gal kada nors ir ši knyga bus išversta į lietuvių kalbą, kad nemokantieji angliškai galėtų ją pasidžiaugti.

“Man Booker” premija – dviems rašytojoms

Dvi šiemetinės „Man Booker“ literatūros premijos laureatės (iš k.) Margaret Atwood (Kanada) ir Bernadine Evaristo (D. Britanija)

Viena iš svarbiausių pasaulyje „Man Booker“ šiemetinė premija už grožinę literatūrą buvo neįprastai paskirta iš karto dviem asmenims: kanadiečių rašytojai Margaret Atwood už *The Testaments* ir anglų rašytojai Bernadine Evaristo už knygą *Girl, Woman, Other*. M. Atwood tapo tik antrąja rašytoja moterimi, du kartus gavusia šią premiją. Pirmą kartą tokios garbės ji sulaukė už 2000 metais išleistą dešimtą savo romaną *The Blind Assassin*. *The Testaments* yra 1985 metų romano *The Handmaid's Tale* tęsinys, kurio veiksmas vyksta praėjus daugiau kaip 15 metų po pirmojo romano įvykių. Pagal 1986 metų premijai nominuotą *The Handmaid's Tale*, kurio vienetų anglų kalba visame pasaulyje parduota daugiau kaip 8 mln., pastatytas labai populiarus televizijos serialas, pradėtas rodyti 2017-aisiais. Premijos laureatėms 50 tūkst. svarų „Man Booker“ premija buvo įteikta per 50-ąsias šios premijos teikimo iškilmes Londono Rotušėje.

Inf.

Lenkų rašytojai – Nobelio premija

Nobelio literatūros premija atiteko Olgai Tokarczuk ir Peteriui Handkei

Penktą kartą istorijoje lenkų rašytojas gavo literatūros Nobelio premiją! Olga Tokarczuk yra viena iš labiausiai vertinamų ir daugiausiai apdovanotų lenkų rašytojų. Olga Tokarczuk (1962) – Sulechove (Liubušo vaivadija) gimusi lenkų rašytoja, eseistė, scenaristė, poetė, psichologė, 17 knygų autorė jau gan neblogai žinoma Lietuvos skaitytojams. Į lietuvių kalbą išversti jos romanai: *Praamžiai ir kiti laikai* (*Prawiek i inne czasy*), *Dienos namai, nakties namai* (*Dom dzienny, dom nocny*), *Bėgūnai* (*Bieguni*). Tokarczuk knygos išverstos į daugiau nei 10 kalbų, tarp jų ir į lietuvių, anglų, vokiečių, prancūzų bei čekų kalbas. Tokarczuk kelis kartus viešėjo Lietuvoje: 1999 m. susitikimas su ja vyko Vilniaus universitete, 2017 m. vasarą rašytoja taip pat dalyvavo viename iš Thomo Manno festivalio susitikimų Nidoje. 1998-2003 metais Olga Tokarczuk turėjo mažą leidyklą, mielai lietuviams skambančiu pavadinimu „Ruta“. Rašytoja baigė psichologijos studijas Varšuvos universitete. Studijų metu savanoriavo, rūpindamasi žmonėmis su psichikos sutrikimais. Baigusi mokslus, dirbo psichoterapeute psichinės sveikatos klinikoje Valbžyche. Įgytą patirtį plačiai

išnaudoja savo kūryboje. Debiutavo 1979 m. publikuodama apsakas. Pirmasis Olgos Tokarczuk romanas *Knygos žmonių kelionė* (*Podróż ludzi Ksiegi*) pasirodė 1993 m., o didžiausia sėkmė atėjo, kai išleido romaną *Praamžiai ir kiti laikai*. Po šios knygos pasirodymo Tokarczuk metė psichoterapeutės darbą ir atsidėjo vien rašymui. Gyvena Vroclave ir Krajanove, vietovėje Centrinuose Sudetuose, toli nuo pasaulio šurmulio. Pagal O. Tokarczuk kūrybą pastatyta spektaklių ir filmų. Agnieszkos Holland filmas „Pėdsakas“ (*Pokot*), paremtas Tokarczuk romanu *Vesk savo plūgą per mirusiųjų kaulus* „Kino pavasario“ metu buvo rodomas ir Lietuvoje. Už romanus *Bėgūnai* (2008) ir *Jokūbo knygos* (2014) yra laimėjusi dvi svarbiausias Lenkijoje literatūros premijos „Nike“ statulėles ir penkis skaitytojų apdovanojimus, vadinamąjį skaitytojų „Nike“. Už romaną *Bėgūnai* 2018 m. rašytoja apdovanota „The Man Booker International Prize“. Tokarczuk kūryba dažniausiai pristatoma kaip magiškas realizmas, įkvėptas Carlo Gustavo Jungo psichoanalizės. Svarbus elementas, jungiantis Tokarczuk kūrinis, yra istorija. Jos personažai gyvena praeityje arba

Nobelio premijos 2019 laureatė lenkų rašytoja Olga Tokarczuk

praeitis daro įtaką dabarčiai. Autorės personažai gyvena dvigubame chaose – metafiziniame ir istoriniame. Tokiu būdu rašytoja rodo pasaulio sudėtingumą ir jo dviprasmiškumą. Tokarczuk kūryboje žmonės yra tik asmenys, pasiklydę tarp galingų ir pavojingų istorinių įvykių, kurių prasmės negalime suprasti. Dažna Tokarczuk kūrinių tema taip pat yra kelionės. Jos personažai keliauja po pasaulį, o judėjimas iš vienos vietos į kitą įgauna simbolinę reikšmę. Taip pat verta paminėti, kad Tokarczuk yra feministė, kovotoja už ekologiją, žinoma kaip gyvūnų teisių gynėja, įvairių ekologinių ar demokratinų kampanijų dalyvė.

Inf.

Mokyklos šventė Anapilyje

Spalio 5, šeštadienį, Anapilio sodyboje vyko Toronto lituanistinės Maironio mokyklos ir Aukštesniųjų lituanistinių kursų šventė „Sveiks, rudenėli“. Joje dalyvavo visi mokiniai. Palaimino šventę vyskupas dr. Jonas Ivanauskas, atvykęs iš Lietuvos, iš Kaišiadorių. Liepa ir Lyra Špakauskaitės giedojo Lietuvos ir Kanados himnus. Pamoka buvo sudaryta iš dviejų dalių: viena apie kun. P.Ažubalį, kuris įsteigė Lietuvos kankinių parapiją, ir apie lietuvių bendruomenėje užaugusį gamtos mylėtoją Alfonsą Stanevičių, nes spalio 4 d. visi minėjome gyvūnų globėją Šv.Pranciškaus Asyžie-

Šventės dalyviai Hamiltono vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos mokiniai ir mokytojos Ntr. V. Matuzonienės

A. Stanevičių ir kaip jis Haltono apylinkėse išsaugojo gražiausius paukščius – miškinės antys. Jiems padėjo Lara ir Aras Stanevičiai. Aštuntos klasės mokiniai Vytis Minkevičius, Joris Benotas ir Viktorija De Iuliis pasakojo apie drugelius monarchus, kuriais taip pat

traukus. Visi galėjo pamatyti kun. P.Ažubalį, jo keliones, kaip atrodė Šv. Jono parapija Toronte, kur jis pradėjo dirbti, Anapilio sodyba ir kapinės, kai dar nebuvo pastatų, kokius šuniukus turėjo šis kunigas, taip pat kas vyksta šioje parapijoje, kokios organizacijos čia įsikūrusios. Ekrane vaikai galėjo matyti, kaip atrodo miškinės antys ir kodėl jos buvo išnykusios iš Haltono apylinkių, pamatyti jų gelbėtoją A. Stanevičių, sužinoti apie drugelius ir jų naudą ir kaip saugoti gamtą.

Po pristatymo mokiniai raštu atliko išdalintas užduotis, su mokytojomis Lietuvos žemėlapiuose ieškojo, kaip kun. P. Ažubalis iš Biržų išvyko mokytis į Kauną, Europos žemėlapiuose – kaip iškeliauvo į Čekiją ir Liuksemburgą ir pasaulio žemėlapyje, kaip atplaukė į Kanadą. Pamokoje taip pat dalyvavo nemažai tėvelių. Visi dalyviai, mokytojai ir mokiniai aplankė kapines. Nunešėme gėlių su monarcho drugeliais ant P. Ažubalio ir A. Stanevičiaus kapų. D. Ažubalienė ir O. Stanevičiūtė tarė porą žodžių apie pagerbtuosius. Parėję iš kapinių moksleiviai buvo pavaišinti D.Ažubalienės parūpintais užkandžiais.

Živilė

Mokiniai, padėję pasiruošti pamokai Lietuvos kankinių parapijoje spalio 5 d., su dovanėlėmis, Indigo dovanų kortelėmis: I eil. (iš k.) Lara Stanevičiūtė, Audra Stanevičius-Mills, Lyra Špakauskaitė, Daiva Stanevičius-Mills; 2-oje eil.: Viktorija De Iuliis, Laura Rėkutė, Joris Benotas, Martynas Vaičiulis, Simas Remesat. Nuotraukoje nėra Liepos Špakauskaitės, Aro Stanevičiaus ir Vyčio Minkevičiaus

čio dieną. Apie jį po pamokos pasakojo ir jo maldą perskaitė kun. N. Šmerauskas. Lietuvos kankinių parapijos mokiniai septintokai Laura Rėkutė, Martynas Vaičiulis ir Simas Remesat skaitė apie kun. P. Ažubalį, jo gyvenimą ir darbą. Audra ir Daiva Stanevičius-Mills skaitė apie jų senelį

rūpinosi A. Stanevičius. O kad kiekvienas lietuvis leistų jiems gyventi savo kieme, Viktorija De Iuliis iš savo darželio rūtų pririnko sėklų, supakavo daugiau kaip 100 jų maišelių ir išdalino visiems. Drugeliai monarchai mėgsta rūtas. Kai vaikai pasakojo, mokytoja R.De Iuliis ekrane rodė nuo-

Europos sąjungos kino festivalyje – lietuvių filmas

Į Torontą netrukus atkeliaus jau 15-sis Europos sąjungos kino filmų festivalis, kurį rengia Europos sąjungos valstybių Kanadoje esantys konsulatai ir vietos kultūros institucijos.

Lapkričio 7-21 d. d. Toronto Royal Cinema (608 College W.) kino teatre galite pamatyti visų 28 Europos sąjungos valstybių meninius ir dokumentinius kino filmus. Festivalyje dalyvauja ir Lietuvos kino kūrėjai.

Lapkričio 12 d. 8.30 v.v. pristatomas režisieriaus M.A.Markevičiaus kino filmas „Ashes in the Snow“. Filmą sukurtas pagal lietuvių kilmės JAV rašytojos Rūtos Šepetys didelio populiarumo sulaukusį romaną „Tarp pilkų debesų“. Ir romanas, ir knyga pasakoja apie sunkius Lietuvai 1941-uosius metus, kai pirmosios sovietų okupacijos metais iš Lietuvos buvo išstremta dešimtys tūkstančiai žmonių, išskirtos šeimos.

Kino festivalyje Europos sąjungos kino kūrėjai

Lietuviško filmo „Ashes in the Snow“ reklama

pristato savo naujausius kūrinius apie svarbias visuomenei problemas ir reiškinius – D.Britanijos „Brexit“ keliamą sumaištį, imigracijos problemas, filmus bendruomeniškumo ir šeimos temomis. Kai kurie filmai šiame festivalyje bus rodomi pirmą kartą. Festivalio uždarymui skirtas Suomijos kino filmas „One last deal“.

Žiūrovams kino seansai nemokami, į salę kviečiami pirmiausiai atėjusieji. Daugiau žinių apie kino filmus ir tvarkaraštį galima rasti, taip pat iš anksto užsisakyti bilietus (paslaugos kaina – \$10) pasirinktiems kino seansams šiuo adresu www.euffito.com.

ES festivalio inf.

Special Offer!
2.5%
1 metų GIC*

* Promotion applies to new deposits coming from other financial institutions only. Not eligible for Parama's Member Profit Sharing program. Special offer available for a limited time and GIC promotional rate may change at any time. Deposits are automatically insured by the Deposit Insurance Corporation of Ontario (DICO) to a maximum of \$250,000 (unregistered) or unlimited (registered).

TAUPOMOJI SĄSKAITA

RRSP ir RRIF PENSIJŲ FONDAI

RESP (Mokslų taupomoji sąskaita)
TFSA (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.50%
1 metų	2.30%
2 metų	2.40%
3 metų	2.50%
4 metų	2.60%
5 metų	2.70%

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	4.20%
5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų	3.70%
1 metų pastovių palūkanų, atviras	3.70%
1 metų	3.50%
2 metų	3.60%
3 metų	3.70%
4 metų	3.80%
5 metų	3.90%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

INVESTICINĖ SĄSKAITA

GIC INDELIJAI

(Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	2.30%
2 metų	2.40%
3 metų	2.50%
4 metų	2.60%
5 metų	2.70%
1 metų iškeičiamas	1.75%
1 metų JAV dolerių	1.25%

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU **4.60%** ir aukščiau

PARAMA

www.parama.ca

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

PACE LAW FIRM
THE LEGAL EXPERTS

ADVOKATAS

Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

- leškiniai dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
- Imigracija į Kanadą
- Testamentai ir įgaliojimai
- Palikimų administravimas
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7
ADRESAS Tel. 416 236-3060 • Fax 416 236-1809

Tinklapis www.pacelawfirm.com El. paštas alpace@pacelawfirm.com

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 • 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca • rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., Suite A, Oakville, ON L6J 1J6

Naujienos apie Lietuvą ir lietuvius, lietuviškų organizacijų skelbimai mūsų tinklalapyje
www.tevizib.com

In memoriam

Gyvenimas, skirtas žmonėms

Jaukios Šv. Jono lietuvių kapinės Misissaugoje amžinajam poilsiui yra priglaudusios šimtus mūsų tautiečių, didesniais ar mažesniais darbais prisidėjusių prie lietuvių bendruomenės klestėjimo, veiklos ir tradicijų. Lankydami kapines, prisimename prasmingais darbais užpildytus jų gyvenimus.

A. a. Lydija Balsienė (1922-2019)

Praejusį pavasarį, balandžio 25 d., Toronto St. Joseph ligoninėje tyliai užgeso mūsų tautietės Lydijos Balsienės gyvybė toje pačioje chirurginio skyriaus palatoje, kurioje daugiau kaip 2 dešimtmečius Lydija buvo dirbusi medicinos seserimi. Paskutiniai gyvenimo mėnesiai nebuvo lengvi šiai visą gyvenimą buvusiai energingai, aktyviai moteriai, juos labai

palengvino rūpestinga ir jautri šių pastutinių gyvenimo mėnesių palydovė Nijolė Domereckienė – šeima labai dėkinga jai.

Lydija Balsienė gimė 1922 metais, augo Kaune, Lietuvoje, šalyje, kuri po ilgos priespaudos buvo tik atgavusi savo politinę nepriklausomybę. Būtent Lydijai ir jos bendraamžių kartai teko užduotis atkurti valstybę, jos kultūrą ir kalbą. Lydija augo kartu su dviem seserimis, kurios iš tiesų buvo netikros seserys. Apie tai jos sužinojo, tik būdamos suaugusios, bet šis atradimas nepakeitė jų artimos draugystės ir tikrai seseriškų ryšių. Lydija buvo vyriausia šeimoje; jos paauglystė nebuvo lengva: prasidėjo sunki liga, paskui karo sukelti neramumai. Bet Lydija mėgo prisiminti ir tuos nelengvus metus bei vaikystės Kauną, kurį labai priminė ir jos pačios gyvenamoji vieta Kanadoje, Toronte, High parko-Swansea rajone. Nuo karo negandų, nuo sovietinio teroro grėsmės Lydijos mama ir trys dukros traukėsi į Vakarų, neišvengdamos visų pabėgėlių sunkumų. Tik Lydijos sumanymas ir įžvalgumas padėjo išvengti didesnių nelaimių. Taip atkaklus Lydijos siūlymas būtinai pakeisti traukinyje vietas išgelbėjo nuo žūties, prasidėjus bombardavimui.

Kita sėkmė, kurią prisimindavo Ly-

dija. Laukdama vietos laive, šeima su viltimi žiūrėjo į laivą, pažymėtą Raudonuoju kryžiumi, tikėjosi gauti vietos jame. Deja, nepavyko, gavo vietas kitame eiliniame laive. Išplaukus laivų vilkstinei į atvirą jūrą, prasidėjo lėktuvų antskrydis, ir su siaubu kauniečių šeima matė, kaip vandenin grimzta Raudonojo kryžiaus ženklą pažymėtas laivas, kuriuo jos taip norėjo plaukti.

Iš Vokietijos DP stovyklos vyresniosios seserys Lydija ir Helen atvyko į Kanadą, kiek vėliau atkeliavo mama bei jauniausioji sesuo. Toronte Lydija ištekėjo už John, gimė sūnus. Gyvenimas nelepio Lydijos. Susirgus vyrui, išmoko vairuoti automobilį; kai po 20 metų santuokos liko našle, pradėjo dirbti St. Joseph ligoninėje chirurginiame skyriuje med. seserimi. Po dešimtmečio ištekėjo dar kartą, už tautiečio inžinieriaus Leopoldo Balsio. Neilgai buvo kartu – po netikėtos Leopoldo mirties vėl paliko viena. Bet Lydija bet kuriomis gyvenimo aplinkybėmis buvo labai nepriklausoma, neatidėliojanti sprendimų ir darbų, labai konkreti. Didelę dalį savo laisvalaikio skyrė visuomeninei veiklai, savanorystei lietuvių bendruomenėje, liuteronų evangelikų parapijoje. Lydija buvo veikli Toronto Lietuvių Namų moterų būrelio, kultūros komisijos narė. Daug laiko ji skyrė ir "Vilniaus rūmų" gyventojams. Daugelį metų buvo renkama pensininkų valdybos nare; ji ypač rūpinosi so-

Nuotrauka iš šeimos albumo – trys seserys dar kartu: (iš k.) Irene Gedris (Giedraitis), Elena Paulionis-Keras (1923-2014) ir a. a. Lydija Balsienė

cialine veikla – pagalba vienišiesiems seneliams, ligoniams, pensininkams rengė tolimesnes ir artimesnes išvykas, keliones į teatrą. Kai buvo atidaryti "Labdaros" slaugos namai, Lydija surado veiklos ir ten, rūpinosi biblioteka, lankė vienišus gyventojus. Lydija Balsienė už 35-erius savanorystės metus 2014 metais buvo apdovanota Ontario provincijos garbės ženklu.

Lydija Balsienė mylėjo gyvenimą, Lietuvą ir antrąją Tėvynę – Kanadą, nuoširdžiai rūpinosi lietuvių bendruomenės reikalais. Tokią ją ir prisimename šiandien. JM

SMITH MONUMENT CO. LTD
(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI

OVER A CENTURY OF SERVICE
1874

TORONTE, ETOBICOKE
ir MISSISSAUGOJE

PROPERTY IN LITHUANIA?
For sales, purchases
and all related matters
CONTACT
Mr. K. Aleksandravičius.
(416) 239-3829 or
(647) 707-3445

LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ
FILADELFIJA 2020

**"KARALIŲ PASAKĄ"
KVIETIAME KURTI DRAUGE.**

Tapk Šokių šventės rėmėju!

Išsami informacija
www.sokiusvente2020.org/donate

Sutton
Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St. W
Toronto, ON M9B 1B5

LINA TAYLOR
Sales Representative

Jeį galvojate pirkti ar parduoti namą ar butą, skambinkite ir aš mielai jums padėsiu

Tel. 416-574-4717 (nešiojamas)
416-236-6000 (įstaigos)

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

Auka TŽ

Mylimos Mamos Česės Pažerūnienės 5 metų mirties prisiminimui sūnus Donatas Pažerūnas *Tėviškės žiburiams* aukojo \$150. TŽ redakcija nuoširdžiai dėkoja už paramą lietuviškai spaudai.

KLMA padėka

KLMA nuoširdžiai dėkoja Toronto ateitininkų organizacijai, kuri baigdamą savo oficialią veiklą, paaukojo \$892 muziejui-archyvui. Ši organizacija veikė nuo pat pirmųjų lietuvių įsikūrimo Toronte dienų. Dar ir toliau renkama dokumentacija, nuotraukos, laikraščiai, ženkliukai ir kt. apie Kanados ateitininkų veiklą ne tikai Toronte, bet ir kituose miestuose bei ateitininkų stovyklose. Viskas bus saugojama Kanados lietuvių muziejuje - archyve. Jeigu turit medžiagos, prašom susisiekti su Laima Underiene, underys@rogers.com ir susitarti dėl perdavimo Kanados lietuvių muziejui-archyvui.

KLMA vedėja

Krepšinio varžybos Ambasadoriaus taurei laimėti

Spalio 19 dieną Vašingtone, JAV, įvyko kasmetinis Lietuvos ambasadoriaus krepšinio taurės turnyras, kurį Lietuvos ambasada JAV rengia kartu su Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjunga. Šis sporto renginys vyksta jau antrą dešimtmetį ir yra tapęs gražia Lietuvos sportinės diplomatijos tradicija JAV sostinėje.

Šių metų krepšinio varžybos buvo skirtos Pasaulio lietuvių metams, transatlantinio bendradarbiavimo plėtrai ir Lietuvos žinomumo JAV didinimui. Šešioliką kartą rengiamame Ambasadoriaus taurės turnyre dalyvavo net 16 komandų. Krepšinio aikštelėje varžėsi JAV Kongreso patarėjų komanda, Valstybės departamento, Pentagono, žvalgybos pareigūnų, diplomatų komandos bei JAV lietuvių krepšinininkai. Šių metų Ambasadoriaus taurės turnyro pusfinalyje susitiko JAV Gynybos departamento komanda su Baltimorės „Lietuvių atletų

Apdovanojami nugalėtojai

Varžybų akimirka

klubu” bei Vašingtono, Merilando ir Virdžinijos žvalgybos bendruomenės atstovų komanda su JAV lietuvių „Joniškio Žiemgala”.

Baigminėse varžybose Vašingtono, Merilando ir Virdžinijos žvalgybos bendruomenės atstovų komanda nugalėjo Baltimorės „Lietuvių atletų klubą” 47:33, trečią

vietą iškovojo JAV lietuvių „Joniškio Žiemgala”, susitikime nugalėjusi JAV Gynybos departamento komandą 47:40. Naudingiausiu turnyro žaidėju buvo išrinktas Jamaal Thomas iš JAV Žvalgybos bendruomenės, rezultatyviausiu turnyro žaidėju tapo Benas Veikalas iš „Joniškio Žiemgalos”. **Inf.**

Ruduo Huronijos krašte

Saulėtas ir ramus spalvis leidžia pasidžiaugti visais rudens malonumais. Smagu pasivaikščioti spalvingomis parkų alėjomis, dar turtingesnė rudens spalvų paletė Kanados miškuose, ypač šiaurėje. Nevienodu laiku lapų spalvą keičiantys medžiai traukia žvilgsnį vario, aukso, sidabro spalvų švytėjimu. Tokios ryškios spalvos pasilieka neilgai – iki pirmųjų šalnų ir lietaus, paskui pajuos-ta. Kartu su rudens dienomis ateina ir tradicinės šventės:

Ruduo Huronijoje

Meaford miestelis pasitinka Halloween žaismingai papuoštomis gatvėmis ir kiemais

Halloween su žaislingomis iškamšų ir baidyklų scenomis; savo sezono pradžią labai iškilmingai skelbia ir medžiotojai, pasipuošę spalvinga apranga,

Visada laukiamas tradicinis medžiotojų klubo pasirodymas Creemore miestelyje K.Poškaus ntrs.

lydimi neatskiriamų medžioklės palydovų. Į nedidelį Creemore, ON, miestelį kiekvieną rudenį per Padėkos dienos savaitgalį su savo žirgais ir medžioklės šunimis renkasi Toronto ir North York medžiotojai. Tokia iškilminga pradžia

pagal seną britų tradiciją skelbiama lapių medžioklė. Tačiau šis įvykis Creemore daugiau pramoginis, leidžiantis miestelio gyventojams ir svečiams pasigėrėti puikiais žirgais ir puošniais raiteliais, jų medžioklės šunimis. **Inf.**

Kanados Lietuvių Lietuvos Canadian Lithuanian Canadian Fondas Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 Tel: 416-239-9889 klfondas@on.aibn.com

Kanados Lietuvių Fondas remia mokslo siekiantį jaunimą. Šiais metais Fondas parėmė
— 24 —
Kanados lietuvius studentus, kurie siekia aukštesnio mokslo.

*Tapkime Kanados Lietuvių Fondo nariais!
Remkime lietuvišką jaunimą.
Remkime lietuviybės veiklą ir išlaikymą!*

Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui

Padėsiu parduoti ar nupirkti namą ar butą
Mielai ir sąžiningai patarnausiu

JURGIS KULIEŠIUS M.Eng.,
Jerzy Kulesza
Sales Representative
Sutton West Realty Inc.,
416.236.6000
kuleza@sympatico.ca
kulezahomes.com

Sutton
Tel. tiesiogiai: **416.568.1604**

LEDAS
REFRIGERATION

Air Conditioning & Heating
Oro vėsinimo ir šildymo sistemų
PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMAS

Skambinti **R. Jareckui**
Tel. **416-825-3328**

MARGUTIS PARCELS

48 Hamptonbrook Dr., Toronto, ON, M9P 1A1

PARCELS TO LITHUANIA

For FREE pick up in your area call VIKTOR at
Tel. (416) 233-4601

For pick up in Wasaga call PETRAS at
Tel. (905) 383-1650
OR EMAIL to: pysanka.inc@gmail.com

ROYAL LEPAGE

Jeji norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavas
Toronto, ON
416-762-8255, 416-616-1600 (cell)
email: lina@kuliavas.com
website: www.LinaKuliavas.com

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
Siūlome spalvotą skaitmeninį laikraštį el. paštu jo išleidimo dieną

